

Asia: VN/34178/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi tuloverolain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta luonnollisten henkilöiden omaisuuden arvonnousutulon johdosta määrättävän veron käyttöönottamiseksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lausunto HE-luonnoksesta henkilöverotuksen arvonnousuveroksi/ prof. Juha Lindgren

Viittaan lausunnessani pääosin jo sanottuun ja kirjoitettuun.

Mainitut lähteet ovat:

1. Valtiovarainministeriön Selvitys luonnollisten henkilöiden maastapoistumisverosta – Suomessa asumisaikana kertyneen realisoitumattoman arvonnousun verotus maastamuuttotilanteessa, VM:n julkaisuja 2020:9, julkaistu 7.2.2020.
2. Valtiovarainministeriön 31. elokuuta klo 13.00-15.00 järjestämä kuulemistilaisuus lausuntokierroksella olevista hallituksen esityksistä tutkimus- ja kehittämistoiminnan yhdistelmävehennyksestä verotuksessa sekä tuloverolain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta luonnollisten henkilöiden omaisuuden arvonnousutulon johdosta määrättävän veron käyttöönottamiseksi.

Ensin mainittu dokumentti löytyy VM:n sivuilta. Myös VM:n järjestämän tilaisuuden diat on lähetetty osallistujille.

Tilaisuudessa (ja julkaisussa) esitetyn kritiikin mukaisesti pidän esitystä ongelmallisena muun muassa seuraavista syistä:

- vaikutusarviointi on puutteellinen, eikä sitä ole voitu tehdä tarkasti.
- ehdotetun lain soveltamista edeltävää aikaa koskevien soveltamisedellytysten epätarkkuus ja ennakoimattomuus tekee Suomesta kansainvälisille asiantuntijoille vähemmän kiinnostavan sijoittautumiskohteen verotukseen liittyvän epävarmuuden vuoksi.
- arvonnousuveroa koskevaa ilmoittamisvelvollisuutta koskevat edellytykset ovat epäselviä.
- arvonnousuveron soveltamiseen liittyvä aika on poikkeuksellisen pitkä ja epätarkka kun otetaan huomioon:
  - o edeltävään aikaan liittyvä jakso (4v / 10v), jonka mukaan mahdollinen soveltaminen kunkin verovelvollisen kohdalla määräytyy,
  - o kuulemistilaisuudessa esitetty sisällöllinen epävarmuus siitä, milloin maastapoistumisen katsotaan tapahtuvan sekä
  - o maastapoistumisen jälkeinen seuranta-aika.
- Arvonnousuveron alaista omaisuutta, tuloa ja luovutusvoittoa koskevat määritelmät vaikuttavat varsin sattumanvaraisesti asetetuilta ja laadituilta.
- ehdotetun lainsäädännön muutoksen soveltamiseen, valvontaan ja seurantaan liittyvä hallinnollinen taakka verovelvolliselle sekä Verohallinnolle aiheutuva lisätyö.
- esitetty arvio fiskaalisesta vaikutuksesta osoittaa veroon liittyvän epätarkkuuden ja epävarmuuden. Esityksen mukaan ”Verohallinnon aineistosta tehtyjen laskelmien perusteella arvonnousuveroa maksuunpantaisiin noin 0–70 miljoonaa euroa vuodessa riippuen käytetyistä oletuksista ja laskentavuodesta.”
- Käsitykseni mukaan vain yksi henkilö oli kuulemistilaisuudessa varauksettomasti ehdotetun muutoksen kannalla. Hänen taustayhteisönsä oli jo VM:n selvityksen julkaisupäivänä vuonna 2020 julkaissut esittänyt, että hallituksen tulee säätää arvonnousuvero.

Kuulemistilaisuudessa kävi varsin hyvin esille, että käsitykset kansainvälisen vertailun perusteista poikkesivat merkittävästi toisistaan muun muassa liittyen verrokkimaiden perintö- ja lahjaverotukseen tai sen aiempaan kumoamiseen.

Lisäksi kuulemistilaisuudessa on nostettu esiin veron kohdistuminen hyvin harvalukaiseen joukkoon ja siitä mahdollisesti aiheutuva yhdenvertaisuusongelma.

Juha Lindgren

